



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

1. An sit licita adoratio, quam Christi fideles Summo Pontifici præbent? Et negatiua sententia Hæreticorum affertur. Ex part. 1. tr. addit 1. resol. etiam 1.
- 

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

## TRACTATUS QVARTVS,

DE

ADORATIONE,  
QVA SVMMVM PONTIFICEM  
Catholici venerantur.

## RESOLVTIO PRIMA.

An sit licita adoratio, quam Christi fideles Summo Pontifici prebent?

Et negatiua sententia Hæreticorum assertur? Ex p. 11. tract. addit. 1. Ref. etiam 1.

§. 1.



HÆRETICI hostes infensi Romani Pontificis prorsus variis scommatibus, & diuersis adorationem Pontificiam impetunt, ac lacerant; & ideò Theodorus Reiningh. in tract. de regim. sacul.

& Ecclesiast. lib. 1. claus. 2. c. 4. num. 55. sic ait: Pontifices se profitentur seruos seruorum verbotenus, re ipsa tamen volunt esse domini dominantium, & habere ius Regis Regum, Iason in *l. rescripta*, Cod. de prec. imper. offer. vnde Iacob. Fab. in *pres. insit.* Ergo Papa in verbis se dicit seruum seruorum, de facto tamen se adorari permittit. An non hoc est, humilitatis vestes, in superbiæ, & ambitionis stolam conuertere? Huc pertinet, quod verissimè simul, ac vetustissimè dixit Cornel. Agrip. omnium admirabilium admirationem hoc vincit, quòd nostri Sacerdotes iisdem mediis se Cælum posse ascendere putant, quibus olim Lucifer Cælo decidit, vt refert Meiser de regim. Eccles. concl. 143. Gregorium Magnum primum se seruum seruorum Dei appellasse, & Constantinopolitano Patriarchæ vniuersalis Episcopi titulum decreto abrogasse, Quæ verò huius assumpti tituli causa me latet: id tamen ex historia sacra occurrit, quod Noë describens filium suum Cham maledicendo imprecatur, quòd futurus sit seruus seruorum fratribus suis *Genes. 9. v. 25.* Hæc ille vitulenter contra Pontificem euomuit, & alij eiusdem farinae homines probant hanc sententiam. Primum exemplo D. Petri; nam vt scribit S. Lucas *Act. 10.* Factum est cum introisset Petrus, obuius ei venit Cornelius, & prociens ad pedes eius adorauit; sed statim Petrus hanc adorationem recusauit; subdit enim ibi S. Lucas: Petrus autem eleuauit eum, dicens: surge, & ego ipse homo sum: Ergo assenserunt hæretici, ex hoc facto apparet damnandam esse Pontificum exorbitantiam, qui honorem, quem sibi D. Petrus admittente recusauit, ipsi ab omnibus ad se accedentibus exigunt, & requirunt. Hinc notant Historici superbiæ Heliogabali; vnde Lamprid. in *Alex. Imper.* ait: Ipse se adorare vetuit, cum eum cepisset Heliogabali more Pesarum; & Eutrop. *l. 9. de Diocl.* Adorari se iussit, cum autem eum cuncti salutarent. Rectè itaque Paulus, & Barnabæ à Lycaonijs recusarunt adorari. *Act. 10.* Et

Angelus non permisit Ioanni, vt ad suos pedes procumberet, quia eius fuisse conseruum assererat, *Apocalyp. 10.* & Mardocheus noluit genuflectere Aman, *Ester 3. & 13.* & tamen Pontifex, qui seruus seruorum nominatur, egregium adorationis cultum non solum non respuit, sed etiam exigit, & admittit. Hæc, & alia similia euomunt hæretici contra Romanos Pontifices more solito: Et maximè conuictis afficiunt morem illum Pontificis, qui cum à fidelibus genuflexis adoratur, porrigit eis pedem Cruce signatum, vnde nebulones exclamant, Imperatores, & Reges portant Crucein super eorum capita, & diademata; Pontifex verò Romanus portat illam in pedibus, & ideò Papius Masson. *l. 9. de Episcop. Urbis.* adducit verba Iacobi Fabri super Institutum Iustiniani sic asserentis; Papa in verbis se dicit seruum seruorum se nominando; de facto tamen se adorari permittit, quod Angelus in Apocalypsi refugit. Videtur autem id dicere quasi damnans consuetudinem, moremque eorum, qui dimissimè procumbunt ad pedes Pontificios, vt signum Crucis in superficie serici calcei intextum deosculentur: qui mos an sit antiquissimus nescio; nondum enim omnia legi, sed hoc scio, consuetudinem illam Cisalpinis populis minus probari, quàm Italicæ genti, ad huius generis obsequia, & demissiones nata, illamque constitutionem Imperatorum Theodosij, & Valentianiani, quam Eudoxio Præfecto prætorio scribunt, non erit, opinor, superuacuum, atque inutile huic loco intextere *ex lib. 2. Codicis Iustinian.* seu Pontifices volent ea teneri, seu nolent; paria enim sunt in calceo Crucem gestare, atque humi eam pingere. Cum sit nobis cura diligens per omnia superni Numinis Religionem tueri, signum Saluatoris Christi nemini licere vel in solo, vel in silice, vel in marbotibus humi positus insculpere, vel pingere, sed quocumque reperitur, tolli, grauissima pœna multando eos, qui contrarium statutis nostris tentauerint, specialiter imperamus. Dat. 12. Kal. Iun. Herio, & Aradabri Coss. Hæc Papius, quæ quidem valde miror, Catholicum scriptorem dixisse, & illa acriter non impugnasse.

## RESOL. II.

Ad supradictos errores repellendos supponitur, quantum sit adoratio, quomodo distinguatur; & actus, per quos exercetur, explicantur? Ex part. 1. tract. 1. addit. 2. Ref. etiam 1.

§. 1. Sed ad ipsos repellendos suppono ea, quæ doctè, vt semper solet, obseruat Lessius *de iust. lib. 2. cap. 38.*